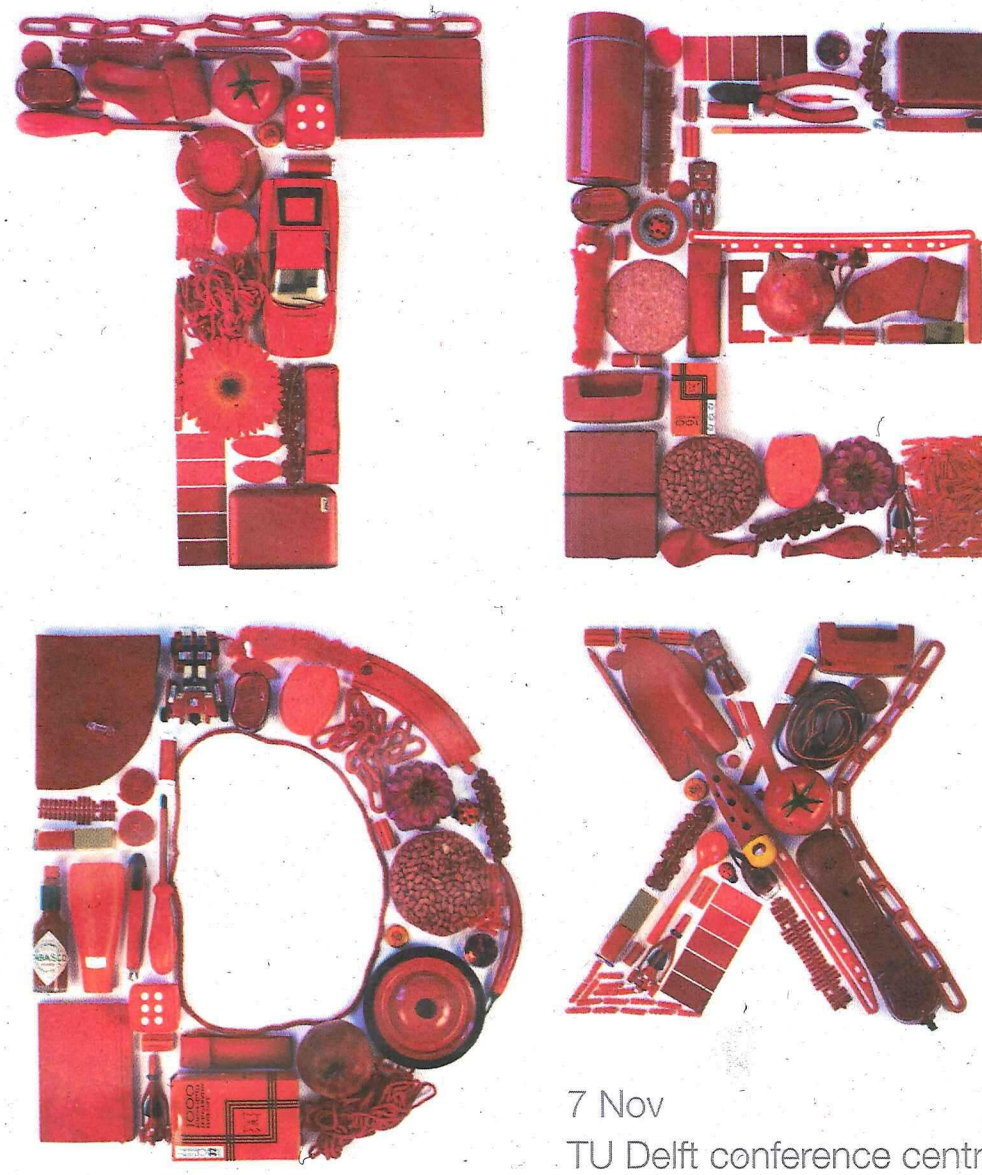

7 Nov
TU Delft conference centre

apply for tickets at
www.TEDxDelft.nl

TEDxDelft verbaast, verrijkt en ontroert

De eerste astronaut van Nederlandse afkomst was niet Wubbo Ockels, maar Lodewijk van den Berg, nu 79 jaar. Nooit van gehoord? Op 29 april 1985 nam hij deel aan missie STS-51B aan boord van het ruimteveer Challenger. Deze 'vergeten astronaut' is 7 november een van de boeiende sprekers met opmerkelijke en visionaire verhalen op TEDxDelft.

/
door Hans Dalmeijer

De dag nadat Rob Speekenbrink in juli van dit jaar vijf dagen TED Schotland had bezocht, ging hij op vakantie. Van de heenreis kon hij zich achteraf weinig meer herinneren, zo vol indrukken zat hij en zoveel emoties moest hij verwerken. "Eindelijk weer eens een evenement waar je écht inspiratie opdoet", zegt hij nu. Dat blijkt. TEDxDelft is door hem geïnitieerd en georganiseerd.

De letters TED staan voor Techniek, Entertainment en Design. Dat zijn de drie thema's die onder het motto van 'ideas worth spreading' op het congres door een originele verzameling van vooraanstaande sprekers worden behandeld. De kleine x achter TED betekent dat het niet een congres in Californië of Schotland betreft, maar om een onafhankelijk georganiseerd TED evenement gaat. In dit geval dus in Delft, in de aula van de TU.

Emotie en passie

"De sprekers op een TED of TEDx gaan nét dat stapje verder, prikkelen je zó dat je wordt uitgedaagd om iets te doen met wat ze vertellen. Dat is heel bijzonder om mee te maken", vertelt Speekenbrink, die zich in het dagelijks leven bij de afdeling Marketing & Communicatie van de TU Delft bezighoudt met ontwikkelingen op het gebied van online media. Alle sprekers krijgen maximaal achttien minuten de tijd om hun verhaal te doen. Volgens Speekenbrink dwingt hen dat tot een duidelijk verhaal dat dicht bij henzelf ligt en waarin emotie en passie een kans krijgen.

"Alleen al door het feit dat tijdens een TED drie verschillende soorten thema's aan bod komen, is het programma afwisselend", zegt hij, "maar bovendien streven we zoveel mogelijk naar een goede balans tussen mannelijke en vrouwelijke sprekers en tussen harde en zachte onderwerpen. Zo komt Sabine Roesser (hoogleraar politieke filosofie en ethiek in relatie tot technologie) vertellen dat in debatten over gevaarlijke technologieën emoties een belangrijke rol horen te spelen om beter in staat te zijn moreel verantwoorde technologieën te ontwikkelen. Stof tot nadenken dus. En dan komt het TTYPP iPhone Jam project van Peter Mertens en Donald Beekman (muziek) en Max Kisman (animatie). Ook boeiend, maar wel iets heel anders."

Pininfarina-ontwerper

Moeiteloos vertelt hij over sprekers die hij bij diverse TEDx congressen in andere steden heeft gevolgd en over de degenen die 7 november in Delft het woord zullen voeren. "Voor een vrijwel altijd ademloos luisterend publiek, dat soms zo ontroerd raakt dat de zakdoeken eraan te pas komen," verzekert Speekenbrink.

Dat zal weer niet zo snel gebeuren tijdens het verhaal dat de Vlaming Lowie Vermeersch hier komt vertellen. Na zijn studie aan de TU Delft ging hij bij de toonaangevende auto-ontwerper Pininfarina in Italië werken. Hij werd hoofd van de designafdeling en gaf leiding aan een team van meer dan honderd specialisten, dat onder meer verantwoordelijk was voor het ontwerp van de nieuwe Ferrari 458. Centraal in zijn verhaal staat de vraag: waarom vind je iets mooi of niet?

Na elke vier of vijf sprekers volgt een ruime pauze. Dat geeft de bezoekers de gelegenheid alle indrukken te verwerken en er met elkaar over te praten. En dat zullen ze zeker doen over het feit dat Erik Meijer, die leiding geeft het Cloud Programmability Team van Microsoft, tijdens deze TEDxDelft zijn eerste rede als hoogleraar aan de TU Delft houdt. Overigens zullen ook de streetrunners die in de aula een staaltje van hun kunnen ten beste geven, de tongen niet onberoerd laten.

Nauwelijks budget

Wie weet dat de Amerikaanse TED organisatie (sinds 1984) licentiehouders zoals Rob Speekenbrink alleen toestaat om een TEDx te organiseren na het bezoeken van een TED, het volgen van allerlei workshops over de opzet en het format, dan op zijn gemak het programma van TEDxDelft doorleest en vervolgens de locatie in ogenschouw neemt, zal waarschijnlijk vermoeden dat een aardig budget beschikbaar is om dit van de grond te tillen.

Niets is minder waar, weet de Delftse organisator: "Sterker nog, er is nauwelijks budget. Dus zijn we blij dat de gemeente Delft, de TU Delft, Fabrique en TamTam als partners zijn ingesprongen om het financieel mogelijk te maken. Ook de Rabobank is sponsor. Verder dragen een heleboel bedrijven hun steentje bij door te cateren, het elektrisch vervoer te regelen, zorg te dragen voor het licht en de regie van beeld en geluid en ga zo maar door."

168 uur gewichtloos

Maar hoe zit het nu eigenlijk precies met die 'vergeten astronaut'? Ook dat is nog een mooi verhaal. Lodewijk van den Berg studeerde scheikunde aan de TU Delft en werd expert op het gebied van de groei van kristallen. Hij droomde ervan om die ooit in gewichtloze toestand te kunnen laten groeien, in de ruimte dus. Hij trok naar Amerika en ging bij de NASA werken. Maar daarvoor moest hij zich – om veiligheidsredenen – wel tot Amerikaan laten naturaliseren. Dat deed hij in 1975. En toen bleek dat het niet zo eenvoudig was om een astronaut op te leiden tot kristalexpert, besloot de NASA Van den Berg op te leiden tot astronaut. Hij was dus niet de eerste Nederlandse astronaut (dat was Ockels), maar wel de eerste astronaut van Nederlandse afkomst. In 1985 verbleef hij 168 uur in de ruimte om als bemanningslid van de Challenger zijn experimenten uit te voeren met het oog op medische toepassingen. Typisch een voorbeeld van een 'idea worth spreading'.